

Tehdään Turusta kaupunki kaikille, ei harvoille

HANNA OKSANEN

Kaupungin työntekijöiden arvostusta on nostettava, ja Turun on tehtävä ryhtiilike työnantajapolitiikassaan. Turusta on saatava houkutteleva työnantaja.

Mirka Muukkonen

KESÄKUUSSA KÄYDÄÄN KUNTA-VAALIT, joiden myötä Turku siirtyy pormestarijärjestelmään. Vasemmistoliitto ei ole pitänyt uutta johtamisjärjestelmää ongelmattomana. Kokemuksia on jo muista suurista kaupungeista kuten Helsingistä ja Tampereelta.

Uudesta johtamisjärjestelmästä huolimatta kyseessä ei ole henkilövaalit. Kuntavaaleissa keskeisintä on edelleen se, mitkä puolueet turkulaiset haluavat päätöksiä tekemään ja kaupunkia johtamaan.

Tilanne Turussa on kutkuttava, sillä tällä hetkellä meillä on neljä aika tasavahvaa puoluetta valtuustossa. Vasemmistoliitolla on yhtä suuri valtuustoryhmä kuin SDP:llä eli 12 kaupunginvaltuutettua. Vain vihreillä ja kokoomuksella on muutama valtuutettu enemmän.

Vaalien jälkeen suurin valtuustoryhmä aloittaa pormestariohjelman liittyen tunnustelut. Ei ole kuitenkaan sanomatta selvää, että pormestari tulee suurimmasta puolueesta, eikä suurin puolue saa yksin sanella menoa. Koska puolueiden kannatus on tasavahvaa, voi syntyä erilaisia koalitioita ja kokoonpanoja. Tämä tekee kesäkuun kuntavaaleista hyvinkin mielenkiintoiset.

Turun Vasemmistoliitto lähtee hakemaan vahvaa asemaa Turun kaupunginvaltuustossa

Meillä on niin suuri ryhmä jo nyt, että meidän näkemysten tulee jatkossa näkyä vahvemmin kaupungin päätöksenteossa. Vaatii taitoa, sinnikkyyttä, asioiden tuntemusta ja neuvottelutaitoja, kun lähdemme neuvottelemaan muiden puolueiden kanssa pormestariohjelmasta. Meidän tehtävä on huolehtia, että Vasemmistoliiton kannattajien ääni tulee kuulluksi.

On ilo ja kunnia edustaa Turun Vasemmistoliittoa pormestariehdokkaana. Meillä on monipuolinen ja ammattitaitoinen kuntapäätäjien joukko, sekä erinomainen ehdokaslista. Puolueemme on aina ollut asiakaskeinen toimija. Pormestariehdokkaana olen päässyt syventymään turkulaisille tärkeisiin asioihin meidän kaupunginhallituksen jäsenten, kaupunginvaltuutettujen ja lautakuntien jäsenten kanssa.

Olen jo vierailut Sininauhasäätiön ylläpitämässä Niittykodissa ja tutustunut heidän asunnottomuutta kitkevään Asunto ensin -toimintaan. Taiteilijoiden kanssa pääsin tutustumaan Taiteiden Talo- hankkeeseen.

Turulla olisi nyt tuhannen

taalan paikka yhdessä taiteilijoiden kanssa varmistaa pysyvät tilat Rettigin vanhaan tupakka-tehtaaseen. Samalla saisimme avattua Turun vanhankaupungin julkiseksi tilaksi, mikä lisäisi Turun vetovoimaa ja tukisi samalla Turun upeaa kahvila-, ravintola- ja majoitustoimintaa. Seuraavan vierailukohteen toivon olevan vanhusten asumispalveluiden parissa.

Toimivat laadukkaat peruspalvelut ovat kaiken keskiössä

Tulevan valtuustokauden tärkeimpiä asioita on vaikuttaa siihen, miten pääsemme jaloillemme korona-kriisin jälkeisessä ajassa. Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja on edelleen vahvistettava ja kehitet-

tävä. Yksikään nuori ei saa pudota matkasta. Kaupungin työntekijöiden arvostusta on nostettava, ja Turun on tehtävä ryhtiilike työnantajapolitiikassaan. Turusta on saatava houkutteleva työnantaja.

Turkua on kehitettävä kokonaisvaltaisesti, myös lähiöiden palvelutarve huomioiden. Kaupungin vuokra-asuntopolitiikkaa on kehitettävä siten, että saamme monipuolista asuntokantaa ympäri kaupunkia, puurakentamista ja puutaloalueita unohtamatta. Turun on syytä jatkaa hienosti alkanutta työtä kunnianhimoisen ilmasto- ja ympäristötavoitteiden parissa.

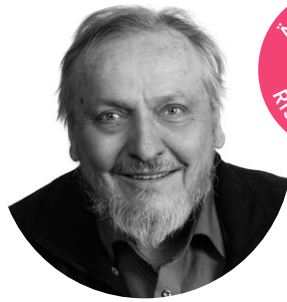
Turun Vasemmistoliitto haluaa olla rakentamassa Turkua kaikille, ei harvoille. Muistathan käyttää ääntäsi kesäkuun kuntavaaleissa!

Turun kaupunginvaltuutettu vuosina 2008–2017.

Valtuustotyöskentelyn ohella Mirka on toiminut Turun Vasemmistoliiton puheenjohtajana, sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenenä sekä maakuntavaltuutettuna.

Hän työskentelee hankitsijana Turun ammatti-instituutissa. Koulutukseltaan Mirka on puutarhuri ja myyjä.

"Kunnallispolitiikka ja kansalaisvaikuttaminen on minulle luonnollinen tapa toimia ja se on muodostunut elämäntavakseni. Asun perheeni kanssa Raunistulassa pienessä puutalossa soman puutarhan keskellä. Perheeseeni kuuluvat aviomieheni sekä kaksi aikuista poikaa," Mirka kertoo sivuillaan muukkonen.wordpress.com

Risto Rinne

Turun Vasemmistoliiton pj

Turku koulutuksen tasa-arvon kärkikaupungiksi

Turussa koulutuksen eriarvoisuus on näinä päivinä rajumpaa kuin useimmissa Suomen kaupungeissa. Meillä peruskoulutus on jyrkästi lohkoutunut. Ilmiöstä puhutaan ”koulushoppailuna”. Lähes puolet perheistä valitsee jälkeläisilleen paremmat koulut ja erikoistuneet luokat oman asuinalueensa ulkopuolelta ja hyljeksi tavallisia lähikouluja.

EROT eri koulujen välillä ovat jopa kahden vuoden tasolla eli toiset ovat jääneet jälkeen oppimisessa kaksi vuotta. Kahtiajako ilmenee ikävästi myös maahanmuuttajien ja valkoisen väen koulujen välillä. Pelättävissä on raju repeytyminen kaupunginosien välillä paremman väen eliittikouluihin ja huono-osaisemman väen slummikouluihin. Oppilaiden pärjääminen ja oppimistulokset sekä jatko-opintomahdollisuudet eriarvoistuvat Turussa harjoitetun koulutuspolitiikan seurauksena.

SUOMESSA säädettiin Kansakouluasetus vuonna 1868. Kaikkien lasten oppimisoikeus eli opipalvelullisuus säädettiin eurooppalaisessa katsannossa myöhään, sata vuotta sitten, vuonna 1921. Sen mukaan kaikki saivat käydä yhtenäistä kansakoulua yhdessä neljä ensimmäistä vuotta ja koulua kuusi vuotta.

1960- JA 1970-LUVUILLA käytiin kova taistelu yhdeksänvuotisen

yhtenäisen peruskoulun puolesta. Uusi koulu lakkautti kansan kahtia jakaneen rinnakkaiskoulun oppi- ja kansalaiskouluineen. Kaikki lapset koulutettiin yhdessä 16-vuotiaiksi asti, kun aiemmin elämän tärkeimmät koulutus- ja uravalinnat oli tehtävä 10-vuotiaina.

YHTENÄISEN oppimisen pidentämisestä vastustivat oikeistovoimat. Kokoomuslaiset katsoivat, että heidän etuoikeutensa korkeampaan sivistykseen ja parempiin yhteiskunnallisiin asemiin oli säilytettävä. Tavallisen kansan lapset eivät kykenisi oppimaan paremman väen lapsien tavoin laajenevia oppimääriä eikä tämmöiseen ”tasapäistämiseen” ollut mitään tarvetta.

PERUSKOULUA puolsivat Vasemmistoliiton edeltäjä, Suomen Kansan Demokraattinen Liitto (SKDL), Sosialidemokraatit ja Keskustapuolue-Maalaisliitto – siis tuolloinen kansanrintama. Hyvinvointivaltion ja koulutusyhteiskunnan rakennustyö tehtiin Vasemmiston ja Keskustan 16 peräkkäisen yhteishallituksen aikana (1966-1987).

HETI hallituspohjan vaihduttua Kokoomusjohtoiseksi pääministeri Harri Holkerin 1987 pitämä puhe leimahdutti uudelleen peruskoulutaistelun täyteen liekkiinsä. Holkeri väitti, ”etteivät kaikki voi oppia kaikkea” ja ”resurssit pitäisi keskittää lahjak-

kuutensa osoittaneiden ryhmän kouluttamiseen kansainvälisen huipun tasolle”.

NYKYISEN punavihreän kansanrintamahallituksen politiikka oppimisoikeuden kohottamiseksi 12 vuoteen on historiallinen. Se jatkaa Vasemmiston tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta korostavaa pitkää linjaa ja nostaa kunniaan yli satavuotisen yhtenäiskoulun idean.

KARAVAANI kulkee ja koirat haukkuvat. Etenkin Kokoomuksen vastustus ja kuorolaulu ihmisten erilaisista kyvyistä, lahjakkuuksista ja tyhmyyksistä sekä rahoituksen mahdottomuudesta kertaa miltei sellaisenaan paremman väen perillisten ylityslaulua ja tavallisten suomalaisten perheiden lasten heikkoutta ja lahjattomuutta.

SOTE-UUDISTUKSEN jälkeen kuntien vastuulle jäävän toiminnan keskiössä on varhaiskasvatus ja koulutoimi. Turusta on tehtävä valtakunnallinen esimerkki tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta toteuttavasta koulutuksesta. Koulujen eroja on tasoitettava. Ei ole sallittava huono- ja hyväosaisuuden muuttuvan alueellisesti ja kaupunginosittain pysyväksi. Tämä edellyttää vaikeammassa asemassa olevien koulujen ja asuinalueiden tukemista merkittävästi enemmän kuin muiden koulujen. Puhutaan ns. ”positiivisesta diskriminaatiosta”, tämä on Turusakin otettava tosissaan.

Maksuton toinen aste parantaa tasa-arvoa!
Anna Mäkipää · SIVU 4

Alueellinen eriarvoisuus vaatii toimenpiteitä myös kouluverkossa · SIVU 4

Syrjäytymisen ehkäisy on ollut Turun strateginen kärki, mutta tulokset eivät ole kummoisia
Li Andersson · SIVU 5

Mielitekoja turkulaisille
Minna Sumelius · SIVU 6

SOTE-uudistus ei yksin riitä kaventamaan suuria terveyseroja
Jukka Kärkkäinen · SIVU 6

Nuorilla on oikeus vaatia kunnalta parasta
Mervi Uusitalo-Heikkinen · SIVU 7

Liikunta ja harrastaminen – jokaisen turkulaisen oikeus
Timo Furuholm · SIVU 7

Turku leikkaa palveluista - suurhankkeet nielevät rahat
Johannes Yrttiaho · SIVU 10

Kulttuurikaupunki Turussa tarvitaan kulttuuritekoja
Sara Koironen · SIVU 11

Koronan jälkipyykkiä pestävä pitkään ja hartaasti
Pia Jalkanen · SIVU 11

Vanhustenhoitoa ei kehitetä leikkauksilla
Elina Sandelin · SIVU 12

Sydän sykkii ikääntyneille
Jaakko Lindfors · SIVU 12

Minne matka, Suomen Turku
Mirja Hovirinta · SIVU 13

Järjestöt nujertamaan Turun työttömyys
Jari Suominen · SIVU 13

Koti, uskonto ja isänmaa
Juho Pylvänäinen · SIVU 14

Vår politiska kultur
Branko Lampi · SIVU 14

Kovat otteet
Martti Ervasti · SIVU 15

Yhteistyöllä uuteen päivään
Liisa Norontaus · SIVU 15

Julkaisija:

Turun Vasemmistoliitto

Päätoimittaja:

Laura Tätilä

Vastaava päätoimittaja:

Risto Rinne

Avustajat tässä numerossa:

Li Andersson, Martti Ervasti, Timo Furuholm, Mirja Hovirinta, Pia Jalkanen, Sara Koironen, Jukka Kärkkäinen, Branko Lampi, Jaakko Lindfors, Mirka Muukkonen, Anna Mäkipää, Rauni Niinimäki, Liisa Norontaus, Juho Pylvänäinen, Pekka Rantala, Elina Sandelin, Minna Sumelius, Jari Suominen, Mervi Uusitalo-Heikkinen, Lennu Yläneva, Johannes Yrttiaho

turunvasemmistoliitto@outlook.com

Yhdenvertaisuus edistyy tekemällä, ei symboleilla

Pekka Rantala

USEAMMASSA VAALIKONEESSA on kysytty, tulisiko kunnan liputtaa Priden aikana. Minun on ollut helppo vastata näihin kysymyksiin kyllä. Liputtaminen on tärkeä symbolinen ele, jolla kunta viestii olevansa ihmisoikeuksien ja yhdenvertaisuuden puolella. Nostamalla sateenkaarilipun kunta kertoo pyrkimyksensä ottaa sateenkaari-ihmiset huomioon kaikessa toiminnassaan palveluissa, työpaikoissa ja aina päätöksenteossa asti.

Kunnat tuottavat runsaasti ihmisille välttämättömiä palveluita ja ovat alueidensa suurimpia työnantajia. Kunta on jokaisen meidän elämässä läsnä tavalla tai toisella. Siksi on tärkeää, että yhdenvertaisuutta edistetään määrätietoisesti kaikessa kunnan toiminnassa ja kaikilla tasoilla. Sen tulee näkyä henkilöstön ja päättäjien koulutuksessa, toiminnan suunnittelussa ja jatkuvassa oman toiminnan tarkastelussa ja korjaamisessa. Työnsarka on valtava.

Yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyvää työtä on jäsenneltävä Turussa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan, johon on listattu näkemyksiä ja toimenpiteitä tasa-arvon ja yhdenvertai-

HENNA-RIIKKA LAHTINEN

Ilman jatkuvia ja konkreettisia toimia kunnat eivät muutu sateenkaari-ihmiset paremmin huomioon ottaviksi, sillä yhdenvertaisuuden tavoittelu on jatkuvaa ja kokonaisvaltaista työtä.

suuden lisäämiseksi Turussa vuosina 2019-2021. Voimassa olevaa suunnitelmaa on kuitenkin kritisoitu kapeakatseiseksi. Se ei ota riittävällä tavalla huomioon kaupunkilaisten moninaisuutta. Tämän korjaamiseksi Turussa tulisi panostaa yhdenvertaisuutta suunnittelevan henkilökunnan määrään, sekä kunnan ja kolmannen sektorin väliseen yhteistyöhön.

Prideliputus on eleenä vain symbolinen, eikä pelkkä liputus itsessään paranna sateenkaari-

ihmisten asemaa kunnassa. Ilman jatkuvia ja konkreettisia toimia kunnat eivät muutu sateenkaari-ihmiset paremmin huomioon ottaviksi, sillä yhdenvertaisuuden tavoittelu on jatkuvaa ja kokonaisvaltaista työtä. Siksi yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta on tärkeää äänestää ehdokkaita, jotka haluavat aidosti käyttää aikaa yhdenvertaisuuden edistämiseen. Vasemmistoliitolla tämä tavoite on syvällä puolueen perusperiaatteissa.

Suomea pidetään monesti

tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden mallimaana. Työtä kuitenkin riittää valtavasti, jotta pääsemme tilanteeseen, jossa syrjintä ja syrjivät rakenteet ovat purettu ja jokaisella on syrjinnän suhteen yhtäläiset mahdollisuudet elää ja toimia. Pelkät symboliset eleet, kuten liputukset, eivät tilannetta ratkaise. Vaalikoneissakin voisi siksi kysyä mieluummin niitä toimenpiteitä, joita ehdokkaiden mielestä tulisi tehdä yhdenvertaisuuden parantamiseksi.

Lennu Yläneva

Päätoiminen pääluottamusmies
Fysioterapeutti
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
Turun kaupungin sotelautakunnan varajäsen

Terveydenhoito pandemiatyössä

Koronapandemia ja sen rajoitustoimet ovat vaikuttaneet merkittävästi turkulaiseenkin elämään, arkeen ja talouteen jo toista vuotta. Turun kaupungilla ja sairaanhoitopiirissa pandemia on vaikuttanut vahvasti sote-henkilöstön työhön. Valmiuslailla rajoitettiin terveydenhoitoalan työntekijöiden oikeuksia vuoden 2020 keväällä, kun lomaa katkaistiin tai peruttiin ja irtisanoutumisaikaa kasvatettiin puoleksi vuodeksi. Väkeä siirrettiin sairaanhoitopiirissä poliklinikoilta uusiin tehtäviin teholle, Korona-osastoille, näyttöön - perehtymään pandemian hoitoon ja tutkimuk-

seen. Kaupungin kotihoidon vajeita helpotettiin siirtämällä hammashoitajia kotihoitoon - käytettiinkö tilannetta myös hyväksi?

HATUN NOSTO jokaiselle perehtyjälle ja perehdyttäjälle! Ja hatun noston tasolle on palkitseminen Turun kaupungilla jäänytkin. Sairaanhoitopiiri palkitsi työntekijöitä menneestä tiukasta vuodesta kertapalkkiolla. Finlandialon sininen valaistus koronakriisissä hoitohenkilökunnalle ei palkkiolta tuntunut. Ruuvien kiristyessä näissä poikkeusoloissa työssä jaksaminen on näkynyt uupumuksena ja alalta pois haikutumisena.

SOTEALAN koulutuksen vetovoima on laskusuuntainen, pitkään alaa vaivannut työvoimapula on pahentunut, joten työssä olijat kantavat yhä raskaampaa taakkaa terveydestämme. Henkilöstön riittävyys on jo aiemmin perustunut joustoihin - ihan arkea on ollut tuplavuoron tekeminen jonkun sairastuessa. Tämän vuoden puolella olen kuullut lukuisista irtisanoutumisista: nyt lähtee kokeneet työntekijät, mitta on täynnä!

SOTEHENKILÖSTÖN palkkaustaso on Turussa maakuntamme julkisen puolen heikointa. Yo-sairaanhoitopiirien vertailussa olemme

myös hännänhuippuja. Sairaanhoitajalla on korkeakoulututkinto, silti vuoden 2020 Tilastokeskuksen vertailussa kuntasektorilla tehtäväkohtaisen palkan keskiarvo oli 2746 €, ylityökorvaus KVTES-alalla keskimäärin 114 €/kk ja korvauksia sai 22%. Sairaanhoitajan työn vaatavuuden mukainen palkka on Turun kaupungilla 2400 €: vaatimatonta on arvostus palkkavertailuna!

KUNTASEKTORIN saamat tuet olivat merkittävästi suurempia kuin kuntasektorin menetykset pandemian vuoksi. VSSHP suuntasi palkkion myös henkilöstölle. Minne katosivat Turun saamat tuet?

Maksuton toinen aste parantaa tasa-arvoa!

Anna Mäkipää
opetusministerin erityisavustaja

HALLITUKSEN SUURIN työllisyyttä parantava koulutuspoliittinen uudistus on jo käynnissä. Tavoitteena on, että jokainen nuori löytää itselleen sopivan opiskelupaikan ja aikanaan valmistuu toisen asteen tutkinto taskussaan.

Oppivelvollisuus laajenee siis 18 ikävuoteen asti. Oppivelvollisuuden toinen puoli ja vastinpari on maksuton koulutus, joka toteutuu tästä syksystä alkaen kaikille oppivelvollisille toisen asteen koulutuksessa. Jatkossa jokainen nuori saa opiskeluvälineet ja -materiaalit maksutta. Yli seitsemän kilometrin mittaiset koulumatkat ovat maksuttomia.

Koulutuksen keskeyttämiseen vaikuttaa usein väärä alavalinta tai jokin koulun ulkopuolinen syy. Usein keskeyttämiseen vaikuttaa merkittävästi myös rahanpuute.

Opetusministerin erityisavustajana olen saanut lukuisia yhteydenottoja perheiltä toisen asteen oppimateriaalien hinnoista. Esimerkiksi lukiossa tarvittavan tietokoneen hankinta tuottaa

monelle perheelle rahahuolia. Samaten ammatillisessa opiskelussa ensimmäiseen syksyyn kasautuvat opiskeluvälinehankinnat huolettavat. Kun samalla kertaa pitää hankkia esimerkiksi kokki-

veitset, oppikirjoja ja kokin vaatteet sekä työvälineet, tarvitaan satsia jo useampia. Nuoret ottavat maksuttomuuden ilolla ja helpotuneina vastaan. Enää rahatilanne ei määrittele alavalintaa.

Turvaamalla maksuttomuuden jatkossa myös toisella asteella hallitus helpottaa monen nuoren ja heidän perheidensä rahahuolia.

Maksuttomuus ja aiempaa kattavammin määritellyt ohjausvastuut muodostavat kokonaisuuden, joka auttaa jatkossa jokaista nuorta suorittamaan toisen asteen tutkinnon.

Mitä tekemistä tällä sitten on kuntien kanssa? Kunnat ovat ratkaisevan tärkeässä roolissa uudistuksen onnistumisessa. Kunnat vastaavat toisen asteen koulutuksen järjestäjänä maksuttomuudesta. Tähän on jo totuttu perusopetuksessa. Maksuttomat materiaalit hankitaan nyt ensimmäistä kertaa myös toisella asteella. Hallituksen uudistukseen osoittamat rahat on käytettävä järkevästi. Kunnille tulee vastuu ohjata nuoria, jotka eivät ole hakeutuneet toiselle asteelle tai eivät ole saaneet opiskelupaikkaa. Uudistuksen onnistuminen ratkaistaan kunnissa. Kyse on paitsi yksittäisten ihmisten elämästä, myös koko Suomen tulevaisuudesta.

Alueellinen eriarvoisuus vaatii toimenpiteitä myös kouluverkossa

TURUN kouluverkkoinvestoinnit kohtelevat eri kaupunginosien asukkaita kovin eri tavalla. Hirvensalo ja Yli-Maaria saivat monitoimitaloihinsa kaikki tarvittavat palvelut niin kuin kuuluukin, mutta esimerkiksi Perno on edelleen jäämässä ilman kauan palautettavaksi luvattua yläkoulu. Samoin sisäilmaongelmien takia väistötiloihin joutuneesta Lausteen koulusta monet poliittiset ryhmät halusivat karsia palveluita tai siirtää ne Skanssiin. Myös Teräsrautelan koulua ollaan jakamassa hyvin epäkäytännöllisesti 1-3 ja 4-6 luokkien erillisiin yksiköihin.

”Lähikouluperiaatteen mukaisesti opetus tulisi järjestää oppilaiden asuinalueilla. Lähikoulu tukee lapsen ja hänen ympäristönsä vuorovaikutusta lapsen viettäessä koulu- ja vapaa-aikansa samassa ympäristössä. Näin lapsi on luontevammin osa ympäristöään ja laajemmin ajateltuna ympäris-

tön sosiaalinen kiinteys kasvaa, kun ikäluokka toisensa perään käy koulunsa asuinalueellaan.” toteaa kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsen Riikka Oksanen.

”On kestävämpiä, että hyvätuloisille alueille tehdään jatkuvasti suurempia investointeja kuin pienempituloisille alueille. Näin ainoastaan vahvistetaan huolestuttavaa alueellisen eriytymisen kehitystä. Tästä syystä olemme lautakunnassa puolustaneet erityisesti lähiöiden kouluinvestointeja.” sanoo kasvatus- ja opetuslautakunnan jäsen Aki Haapanen.

Turun kaupungin sopeutusohjelman myötä myös sivistystoimiala on jälleen kerran joutunut leikkauksien kohteeksi.

”Etäopetukseen siirtyminen on osoittanut, että oppilaiden tukipalveluista on leikattu aivan liikaa. Syrjäytymisvaarassa olevia lapsia tulisi tukea huomattavasti nykyistä voimakkaammin esimer-

kiksi oppilashuoltoon, kuraattoreihin ja psykiatriin sairaanhoitajiin panostamalla.” kertoo Oksanen.

”Pandemiasta palautuminen normaalioloihin vaatii erityistä

keskittymistä nuorten hyvinvointiin, sillä rajoitukset ovat vaikuttaneet vakavasti opiskelijoihin ja heidän valmistumiseensa sekä työllistymiseensä.” toteaa Haapanen.

Li Andersson:

Syrjäytymisen ehkäisy on ollut Turun strateginen kärki, mutta tulokset eivät ole kummoisia

Kävin ensimmäisessä Turun vasemmistoliiton kunnallisjärjestön kokouksessa joskus vuonna 2008. Muistan olleeni vähän epävarma, nuorena suomenruotsalaisena opiskelijana, enkä tiennyt mitä puolueiden kokouksissa oikein sanotaan tai tehdään.

MUTTA onneksi menin. Minuun teki suuren vaikutuksen se, kuinka monipuolinen porukka Rakennusliiton tiloihin Uudenmaankadulla oli kokoontunut. Siellä oli duunareita telakalta, tutkijoita yliopistolta, pitkäaikaistyöttömiä, eläkeläisiä ja opiskelijoita. Siellä me istuttiin, tämä monenkirjava joukko, ja keskusteltiin siitä, mihin suuntaan haluamme kehittää Turku. Tuskin missään muualla olisi ollut mahdollista, että näin monipuolinen joukko olisi kohdannut toisiaan.

SE onkin Vasemmistoliiton vahvuus. Me emme ole kaikki samanikäisiä, samanlaisessa elämänvaiheessa tai samanlaisella taustalla varustettuja. Tuomme kaikki oman näkemyksemme ja kokemuksemme puolueen keskusteluihin ja päätöksentekoon.

SAMALLA on kuitenkin erittäin tärkeää, että tiedämme, mikä meitä yhdistää. Se on tavoite eriarvoisuuden vähentämisestä. Se tavoite ohjaa meidän toimintaa niin Turun kaupunginvaltuustossa kuin kaikissa eri lautakunnissa. Turku tulee kehittää sen asukkaiden ehdoilla panostaen voimakkaasti köyhyyden ja syrjäytymisen vähentämiseen sekä kaupungin eriytymisen ehkäisemiseen.

TÖITÄ kyllä riittää.

TURUSSA on tutkimusten mukaan voimakkaammin eriytynyt kaupunkirakenne kuin muissa isoissa kaupungeissa. Selkeämmin ilmaistuna se tarkoittaa, että täällä on syntynyt voimakkaasti erillisiä pienituloisten ja suurituloisten asuinalueita. Erityisesti kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen saatavuus määrittää sen, mille

alueille pienituloisilla ylipäätään on varaa ja mahdollisuutta muuttaa. Monikulttuurisessa Turussa monet vieraskieliset myös haluavat asua alueilla, missä muita vieraskielisiä on.

TURUSSA asuu myös paljon pienituloista väkeä, varsinkin naapurikuntiin verrattuna. Kaupungissa asuu paljon opiskelijoita, eläkeläisiä ja työttömiä, mikä vaikuttaa yleiseen tulotasoon. Pienituloisuusaste on Turussa seutukunnan korkein, samaten pitkäaikaistyöttömyyttä on kaupungissa eniten.

ASUNNOTTOMIA on Turussa arvioitu olevan asukaslukuun

suhteutettuna toiseksi eniten Helsingin jälkeen. Turku oli myös viimeinen Suomen isoista kaupungeista, joka otti käyttöön "asunto ensin"-periaatteen asunnottomuuden hoidossa. Se tarkoittaa, että asunnottomuutta ratkaistaan tarjoamalla ensin ihmiselle mahdollisuus asuntoon eli omaan kotiin. Asunto on siten tukitoimista ensimmäinen, koska esimerkiksi päihderiippuvuudesta on vaikeampaa kuntoutua asunnottomana.

TÄMÄN valtuustokauden aikana syrjäytymisen ja eriarvoisuuden ehkäisy on nostettu yhdeksi strategiseksi päätavoitteeksi Turussa. Se on hienoa, mutta

kovinkaan kummoisia konkreettisia tuloksia ei tästä työstä ole näkynyt.

SEURAAVALLA kaudella pitää keskittyä erityisesti tiettyihin konkreettisiin kokonaisuuksiin, kuten lähiöiden kehittämiseen, työttömien palveluiden parantamiseen, köyhyyden vähentämiseen sekä nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn. Työvoimapalveluita ollaan siirtämässä kuntien vastuulle, millä tulee olemaan erittäin suuria seurauksia työttömien oikeuksien ja palveluiden kannalta. Jatkossa on siis entistä tärkeämpää, että kunnissa ollaan valmiita panostamaan työttömien palveluihin ja tekemään sitä työttömien mielipiteitä ja näkemyksiä huomioon ottamalla.

KÖYHYYSOHJELMAN laatiminen, terveyskeskusmaksujen poisto, maksuttoman puistoruokailun käyttöönotto, kaupungin työntekijöiden koronalisän maksaminen, maksuttoman aamupalan tarjoaminen kouluissa sekä lukuisia aloitteita asunnottomuuden poistosta, lähiöiden palveluiden sekä vanhustenhuollon laadun parantamisesta - siinä joitain esimerkkejä aloitteista, joita vasemmistoliiton valtuutetut ovat kuluksen kauden aikana tehneet.

ON monta tapaa olla vasemmistolainen, ja tämä monipuolisuus on meidän puolueen ehdoton etu. Äänestäjän pitää kuitenkin myös voida olla luottava siihen, että riippumatta siitä, ketä hän äänestää vaaleissa, niin ehdokkaan puolue tulee yhtenäisesti toimimaan pienituloisten kuntalaisen aseman edistämiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi. Ja siihen voi vasemmistoliiton kohdalla luottaa. Sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistäminen on se se liima, joka sitoo yhteen meidän vaikuttajat niin eri kunnissa kuin valtakunnallisesti. Hyvätuloisilla, suuryrityksillä ja hyvin pärjäävillä on omat väylänsä saada äänensä kuuluviin ja vaikutettua yhteiskuntaan. Me pidämme ääntä kaikkien muiden puolesta!

Äänestä - Rösta
268
Li Andersson

ANTTI YRJÖNEN

Mielitekoja turkulaisille

Minna Sumelius

varavaltuutettu
nuorisolautakunnan jäsen

TURKULAISET EIVÄT VOI hyvin. Mielenterveyshäiriöiden esiintyvyyden kasvu oli koko maassa kovaa jo ennen koronaepidemiaa. Turussa mielenterveyspalveluiden taso on heikentynyt siitä asti, kun ne siirrettiin sairaanhoitopiiriin alle. Korona pahensi tilannetta, mutta sen vaikutuksiin herättiin hitaasti. Koronankin keskellä esimerkiksi nuorisopsykiatrian osastopaikkoja vähennettiin aiemmasta. Turun Sanomat uutisoi maaliskuussa 2021 siitä, miten osaston nuoret nukkuvat käytävillä, sillä vuodepaikkoja ei ole. Asiakas joutuu usein myös liian nopeasti kotiin: esimerkiksi itsetuhoisia potilaita kotiutetaan muutaman päivän hoitajakson päätteeksi.

Helmikuussa kaupunginvaltuusto päätti matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen käynnistämisestä. Huhtikuussa päätettiin resurssipaketista nuorisopsykiatrilta: kouluihin palkataan lisää psykiatrisia sairaanhoitajia, koulujen oppilashuoltoa vahvistetaan, lasten matalan

kynnyksen mielenterveysyksikkö perustetaan, lapsille ja nuorille perustetaan neuropsykologinen poliklinikka, sairaanhoitopiiri saa lisää henkilöresursseja nuorisopsykiatrian ja lastenpsykiatrian osastoille, ja sähköisiä palveluita lisätään.

Turku on siis vihdoin herännyt toimimaan. Parempi myöhään kuin ei milloinkaan, ja tehdyt toimenpiteet ovat hienoja. Huutavassa resurssipulassa ne

eivät kuitenkaan riitä. Aikuispsykiatrian osasto ja poliklinikat tarvitsevat myös merkittäviä lisäresursseja. Turkuun tarvitaan hoito- ja terapiatakuu: hoitoon on päästävä viikossa, terapiaan tai psykososiaaliseen kuntoutukseen ensimmäisen terveystarkastuskäynnin jälkeen. Työvoimaa tarvitaan lisää joka yksikköön. Päihdeongelma ei saa olla este psykiatrisen avun saamiselle eikä neuropsykiatrisen sairautta este terapialle.

Mielenterveyspalveluissa on kyse perusoikeuksista. Mielenterveydestä on kuitenkin tehty tabu, jota leimaa voimakas häpeästigma, ja jonka merkitystä toisaalta vähätellään vahingollisella "pää pystyy" -retoriikalla. Monessa oikeistojohtoisessa kunnassa, meilläkin, tämä vähättely on näkynyt vuosikausia mielenterveyspalvelujen jatkuvana aliresursointina. On aika muuttaa tämä, aloitetaan tulevissa vaaleissa.

Turkuun tarvitaan hoito- ja terapiatakuu: hoitoon on päästävä viikossa, terapiaan tai psykososiaaliseen kuntoutukseen ensimmäisen terveystarkastuskäynnin jälkeen.

Jukka Kärkkäinen

LT, psykiatrian erikoislääkäri
Sote-lautakunnan ja sairaanhoitopiirin hallituksen jäsen

SOTE-uudistus ei yksin riitä kaventamaan suuria terveyseroja

– tarvitaan sosiaalisia ja taloudellisia eroja tasaavaa yhteiskuntapolitiikkaa

Suomalaisten terveys- ja kuolleisuuserot ovat suuret. Erojen taustalla vaikuttavat erityisesti sosioekonomiset tekijät, kuten koulutus- ja tulotaso. Ylimpään tulokymmennykseen kuuluvien ihmisten elinajanodote on lähes kymmenen vuotta korkeampi kuin alimpaan tulokymmennykseen kuuluvien. Köyhyydellä on yhteys mielen-terveysongelmiin ja moniin muihinkin sairauksiin. Epävarmuus toimeentulosta ja tulevaisuudesta kuormittaa ja sairastumiselle.

SOSIAALI- ja terveydenhuoltojärjestelmän lakiuudistus eli sote-uudistus voi mahdollistaa nykyistä yhdenvertaisemman terveyspalvelujen saatavuuden eri alueilla. Tä-

mä on tärkeä tavoite myös oikeudenmukaisuuden näkökulmasta.

PALVELUJÄRJESTELMÄN kehittäminen ei kuitenkaan yksin riitä, jos väestön terveyttä halutaan merkittävästi edistää ja terveyseroja kaventaa. Tutkijoiden mukaan terveydenhuollon vaikutus selittää vain noin viidesosan terveys- ja kuolleisuuseroista. Oleellista on kiinnittää huomio muihin terveys- ja yhteiskuntapoliittisiin päätöksiin ja toimenpiteisiin. Niiden vaikutus terveyserojen kaventamiseksi on huomattavasti suurempi kuin mitä sote-uudistuksella voidaan saavuttaa.

ON TÄRKEÄ turvata jokaiselle mahdollisuus kouluttautumiseen

ja työllistymiseen sekä tarvittaessa toimeentuloturvaan. Nämä ovat moraalisten velvoitteiden lisäksi myös hyvin konkreettisia asioita, jotka toteutuessaan edistävät yleisesti parhaiten ihmisten terveyttä.

ESIMERKIKSI työttömyys on merkittävä terveydellinen riskitekijä. Erityisesti pitkäaikainen työttömyys voi johtaa köyhyyteen ja syrjäytymiseen. Työtön on usein riippuvaisempi myös julkisen sektorin palveluista kuin työelämässä toimiva henkilö. Valinnanvapaus kapenee työelämän ulkopuolella olevilla.

TERVEYSPOLIITTISIA toimenpiteitä ovat esimerkiksi terveelliseen elä-

mäntä ohjaava tupakka- ja alkoholilainsäädäntö ja terveellisiin ruokatuotteisiin kohdistettu veropoliittinen tuki. Ravinnolla ja liikunnalla on tärkeä merkitys mielen ja ruumiin hyvinvoinnin lähteinä. Terveystieteiden lisäksi terveys- tai liikuntaselillä voidaan tukea kunto-ohjelman alkuun.

KYSYMYS ON pitkäjänteisestä elämäntapamuutoksesta, johon tarvitaan oman motivaation lisäksi aikaa ja käytännön mahdollisuus toteuttaa terveellistä elämää. Yksilötason muutos vaatii päättäjiltä poliittista halua ja konkreettisia toimia yhteiskunnan laajemman hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Nuorilla on oikeus vaatia kunnalta parasta

Mervi Uusitalo-Heikkinen

SUOMESSA ASUU maailman onnellisin kansa. Olemme tottuneet olemaan ylpeitä tasa-arvoisesta, verovaroin kustannetusta hyvinvoinnistamme. Jo ennen koronaakin korviimme kantautui kuitenkin huolestuttavia uutisia erityisesti nuorison ahdingosta, jota korona vain syvensi.

Koti ja vanhemmat, ystävät ja turvallinen elinpiiri ovat tietenkin lasten ja nuorten terveille kasvulle ne tärkeimmät seikat. Mutta on myös paljon asioita, joita kuntapolitiikassa voidaan tehdä niin, että polku aikuisuuteen on kevyempi kulkea. Nuorella on lupa vaatia kunnaltaan paljon.

Kunnalla on velvollisuus järjestää laadukas opetus lähikoulussa, ja jos oppimisessa on haastetta, hänen tulee saada yksilöllistä opetusta itselleen sopivalla tavalla. Koulun yhteyteen on hyvä nittoa muita nuorelle tärkeitä oheistoimintoja: nuorisotila, kirjastot ja perhetuvat on luonteva sijoittaa kouluun tai sen välittömään läheisyyteen. Terveystieteiden hoitajat, kuraattorit ja koulupsykologit tarjoavat matalan kynnyksen palveluita.

Mikäli nuori tarvitsee lisätukea, on taattava, että nuorisopsykiatrialta saa oikeanlaista ja riittävää hoitoa. Pitkät jonot nuorisopsykiatrisella osastolla ovat olleet otsikoissa, ja onneksi sosiaali- ja terveystieteiden osastolla on nyt lisävaroja. Myös kouluihin sijoitetut psykiatriset sairaanhoitajat ovat olleet hyvä satsaus nuorison hyvinvointiin. Nyt kuntapolitiikkojen pitää olla

Osattomuutta ja näköalattomuutta pystytään torjumaan laadukkailla kuntapalveluilla. Jokaisella nuorella on toive hyvästä elämästä. Me aikuiset pystymme päätöksillämme auttamaan heitä sitä kohti.

tarkkana, että perusrahoitus saadaan pysyvästi riittävälle tasolle ja psykiatristen sairaanhoitajien paikkoja saadaan lisääkin.

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut ovat myös hyvin tärkeitä lapsille ja nuorille – nuorten taidetoiminta, nuokkarit, kirjastot. Parasta on, jos niitä löytyy läheltä, omilta kulmilta.

Nämä kaikki ovat asioita, joista päätetään kuntatasolla. Kunnassa päätetään myös valtionosuuksien oikeasta kohdentamisesta. Tulevissa kuntavaaleissa ratkaistaan, miten verovaroja käytetään. Vasemmistoliiton valtuutetut ovat johdonmukaisesti puolustaneet budjettineuvotteluissa satsauksia lapsiin ja nuoriin, koulutukseen ja mielenterveys- ja päihdetyöhön.

Osattomuutta ja näköalattomuutta pystytään torjumaan laadukkailla kuntapalveluilla. Jokaisella nuorella on toive hyvästä elämästä. Me aikuiset pystymme päätöksillämme auttamaan heitä sitä kohti.

Timo Furuholm

Liikunta ja harrastaminen – jokaisen turkulaisen oikeus

LIIKUNNALLA ja harrastamisella on tärkeä rooli pandemian jälkihoidossa ja tulevien ongelmien ennalta ehkäisyssä. Turkulaisille on turvattava tasa-arvoiset mahdollisuudet harrastaa ja liikkuu – riippumatta heidän asuinalueestaan, iästään tai taloudellisesta tilanteestaan. Laajan hyvinvoinnin tavoittelu ei ole mahdollista eri-arvoisissa kaupungissa. Tarvitaan tekoja.

Turkuun on luotava kokonaisvaltainen lähiliikuntapaikkaohjelma. Tällainen selkeästi rakennettu ohjelma huolehtisi siitä, että Turussa olisi riittävästi mahdollisuuksia eri käyttäjäryhmille ja asuinalueet huomioitaisiin tasa-arvoisesti – Kupittaa ja Urheilupuisto kun eivät ole kaikkien ulottuvilla.

Seniори- ja kimmokerannekkeet on pidettävä edullisena ja

Paras tapa leikata Turun sosiaali- ja terveystieteiden osastolla on houkutella laaja käyttäjäkunta harrastamisen ja liikkumisen pariin.

niitä on mahdollisuuksien mukaan kehitettävä, esimerkiksi liitettävällä niihin maksuton julkinen liikenne. Pyörä- ja kävelyteihin on panostettava entistä enemmän, ne palvelevat meitä kaikkia. Itä-Turussa on tilaa uudelle uimahallille, uimaan menijöitä kyllä riittää.

Alle 20-vuotiaille on jatkossakin tarjottava kaupungin liikuntapaikat käyttöön maksuttomasti. Edun poistaminen nostaisi har-

rastamisen kustannuksia ja lopulta raha kaivettaisiin vanhempien taskuista. Tämä kasvattaisi eriarvoisuutta.

Harrastusten parista pudonneita lapsia ja nuoria on houkuteltava takaisin. Liikunta- ja taideharrastaminen on vietävä entistä lähemmäs heitä. Koulujen iltapäiväkerhojen monipuolinen hyödyntäminen on yksi mahdollisuus – matala kynnyksellä on todella tärkeä tekijä. Tiukassa taloudellisessa

tilanteessa olevien perheiden lapsia voitaisiin tukea harrastustelinten avulla, se auttaisi heitä löytämään mieluisan tekemisen pariin.

On turkulaisen lasten oikeus saada kokeilla taitojaan ja tunnistaa vahvuuksiaan harrastamisen parissa, se on tärkeä osa heidän kasvamistaan – minäkuvan vahvistamista. Samalla liikunta ja harrastaminen on loistava tapa edistää esimerkiksi maahanmuuttajien integroitumista yhteiskuntaamme. Yhteisöllisyys kasvaa, kun yhdessä tehdään.

Paras tapa leikata Turun sosiaali- ja terveystieteiden osastolla on houkutella laaja käyttäjäkunta harrastamisen ja liikkumisen pariin. Se onnistuu monipuolisten mahdollisuuksien ja laadukkaiden olosuhteiden avulla, jotka ovat jokaisen turkulaisen saavutettavissa.

265 Satu Aalto
projektisuunnittelija
kulttuuriala, YTM

266 Tero Ahlgren
FM, jatko-opiskelija

267 Saana Alanko
yhteisöpedagogi-
opiskelija

268 Li Andersson
kansanedustaja,
riksdagsledamot

269 Nina Artesola
myyjä, opiskelija

270 Inkeri Backman
sosiaaliohjaaja,
henkilökohtainen
avustaja

271 Nana Blomqvist
VTM/pol.mag,
hankepääällikkö/
projektledare

272 Seppo Blomqvist
kauppatieteiden
maisteri, ekonomi

281 Akseli Hakkarainen
varhaiskasvatuksen
opettaja, auto- ja
kuljetustekniikan insinööri

282 Anita (sit.) Halmesmaa
eläkeläismumma

283 Eila Hannula
ompeilija, eläkkeellä

284 Muhadin Hersi
opettaja, yrittäjä

285 Raiili (sit.) Hietanen
johtava
sosiaalityöntekijä,
eläkkeellä

286 Selmi (sit.) Holopainen
opiskelija

287 Senur Hosseini
opiskelija

288 Mirja Hovirinta
kättilö, eläkkeellä

297 Raisa Kaakko
media-assistentti,
opiskelija

298 Sami Karimaa
järjestelmäarkkitehti

299 Leena Kaunislahti
DI, laiva-, sähkö-,
kone-,
tuotantoinsinööri

300 Kalle Koiranen
opiskelija

301 Sara Koiranen
FM, kulttuurituottaja

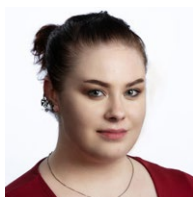
302 Camilla Koljonen
tradenomi, bachelor
of laws

303 Seppo Koski
asentaja, eläkkeellä

304 Lauri Kouki
neuropsykiatrinen
valmentaja, ohjaaja

313 Ciia Lehtovirta
opiskelija

314 Diana Lempinen
kehitysvammaisten
avustaja

315 Jaakko Lindfors
yliopisto-opettaja, lukion
opettaja / universitetslärare,
gymnasielärare

316 Laura Lindholm
työnjohtaja

317 Tom Linkinen
filosofian tohtori,
kulttuurintutkija

318 Suvituuli Lundmark
opiskelija

319 Alpo Lähteenmäki
tekniikko, eläkkeellä

320 Sari Lähteenmäki
yrittäjä

329 Ossi Pasanen
rakennusmies,
luottamusmies

330 Mimmi Peltola
opiskelija

331 Susanna Pesonen
KM, luokanopettaja

332 Nina Pietikäinen
KM, järjestöjohtaja

333 Jussi Pispala
henkilökohtainen
avustaja

334 Juho Pylvänäinen
valtiotieteiden
ylioppilas

335 Eva-Liisa Raekallio
ympäristönsuojelun
asiantuntija, kouluttaja

336 Susanna Rajalahti
sairaanhoitaja

345 Taimi Räsänen
ravintolatyöntekijä,
yhdistysaktiivi

346 Veli-Matti Saajala
kokemusasiantuntija

347 Ville Saarenketo
metallimies

348 Heidi Salminen
varhaiskasvatuksen
opettaja

349 Maisa Saloniemi
kouluttaja, eläkkeellä

350 Elina Sandelin
vs. varhaiskasvatuksen
erityisopettaja, FM

351 Ari-Pekka Savén
hum.kand.,
kirjastoavustaja

352 Abdullahi Sultan
toiminnanjohtaja,
erityisnuorisotyöntekijä

361 Kia Winqvist
käsityöläinen,
kuvataiteilija

362 Lennu Yläneva
päälääntamismies,
fysioterapeutti

Parempi Turku kaikille,

EI HARVOILLE

turunvasemmisto.fi

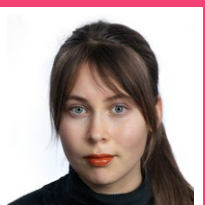
273 Paco Diop
varhaiskasvatuksen opettaja

274 Amro El-khatib
piirisihteerii, opiskelija

275 Martti Ervasti
levyseppä, 1. va-
rapääluottamusmies

276 Anna Funck
studerande i samhälls-
vetenskap, yhteiskunta-
tieteiden opiskelija

277 Timo Furuholm
jalkapalloilija,
opiskelija

278 Otto Granqvist
kulttuurin ja taiteiden
kandidaatti, leipomo-
työntekijä

279 Aki Haapanen
VTK, putkiasentaja

280 Merja Hakanen
ompelija, eläkkeellä

289 Tauno Hovirinta
tekniikko, eläkkeellä

290 Teemu Huotari
valtiotieteiden
maisteri, toimittaja

291 Noora Hännikkälä
taksitarkastaja,
tekninen asiantuntija

292 Juha Issakainen
tuotekehityspäällikkö

293 Pia Jalkanen
valokuvaaja, KTM

294 Joonas Jormalainen
asiakaspalvelija,
opiskelija

295 Ernesti Jormanainen
opiskelija

296 Jenni Jäntti
opiskelija

305 Jukka Kärkkäinen
yllilääkäri

306 Juha Laaksonen
ruokapalvelutyöntekijä,
laitosapulainen

307 Piia-Riikka (sit.) Laine
SLE-yhdistyksen
puheenjohtaja

308 Branko Lampi
studerande, aktivist

309 Isko (sit.) Laurell
tarkastaja,
yksinyrittäjä

310 Antti Lehtinen
opiskelija

311 Mara Lehtonen
työsuojeluvaltuutettu

312 Turja Lehtonen
varapuheenjohtaja

321 Juuso-Matias Maijanen
teatteripedagogi (AMK),
scenkonstpedagog (YH)

322 Mirka Muukkonen
hankitsija

323 Anna Mäkipää
FM, opetusministerin
erityisavustaja

324 Katja Niemi
elokuvaohjaaja,
käsikirjoittaja

325 Rauni Niinimäki
etuuskäsittelijä,
eläkkeellä

326 Liisa Norontaus
restonomi (AMK), VTM

327 Jukka Oksa
tutkija, eläkkeellä

328 Riikka Oksanen
kulttuurituottaja, VTM

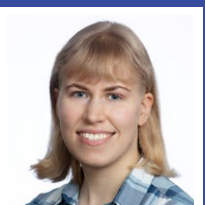
337 Pekka Rantala
ohjelmoija

338 Pekka Rautee
opettaja, eläkkeellä

339 Max Rauvola
erityisavustaja

340 Leena Rinne
opiskelija

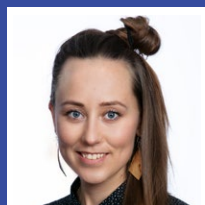
341 Risto Rinne
professori

342 Markku Rintala
raudottaja,
työsuojeluvaltuutettu

343 Joni Rothström
sähköasentaja

344 Miila Ryytty
yhteisöpedagogi (AMK),
koulunkäynnin ohjaaja
(erityisen tuen oppilaat)

353 Minna Sumelius
järjestötyöntekijä,
opiskelija

354 Niilo Suojama
golfkentänhoitaja,
eläkkeellä

355 Niko Suojama
opiskelija,
yksinhuoltaja

356 Jari Suominen
työmiehes

357 Jukka Timonen
ympäristösuunnittelija
(AMK), puutarhuri

358 Joel Törrönen
muotolija (AMK)

359 Marianne Uusaho
kulttuurituottaja (AMK)

360 Mervi Uusitalo-Heikkinen
luokanopettaja

363 Johannes Yrttiaho
kansanedustaja

364 Erto Örnberg
opetusalan ja
työllistämisen
asiantuntija

**vasemmisto
vänstern**

Johannes Yrttiaho
kansanedustaja,
kaupunginvaltuutettu

johannesyrttiaho.fi
facebook.com/jyrttiaho
twitter.com/yrttiahoj

Logomon silta vain enne tulevasta

Turku leikkaa palveluista - suurhankkeet nielevät rahat

TURUN kaupunginvaltuusto sai toukokuun kokouksessa eteensä Logomon sillan ylittyneen budjetin. Kerta oli jo neljäs, kun valtuusto ”tarkisti” ratapihan ylittävän sillan hintaa – ylöspäin. Noin 5 miljoonan budjetilla alulle laitettu siltahanke on paisunut jo nelinkertaiseksi. Nyt veronmaksajilta kerättyä rahaa oltaisiin käyttämässä 21,6 miljoonaa euroa. Vasemmistoliitto on äänestänyt näitä korotuksia vastaan valtuustossa joka kerta. Logomon silta on kupru vailla vertaa, härskiä rahastusta, josta hyödyn korjaa rakennusliike, ja josta vastuussa ovat kokoomus, vihreät ja sdp. Se on kuitenkin vasta enne siitä, mitä tuleman pitää.

Leikkauksilla lisätään velanottovaraa

Turun kaupunginvaltuusto hyväksyi marraskuussa 2019 kokouksessaan 59 miljoonan euron leikkausohjelman. Vasemmistoliitto vastusti, mutta kokoomuksen taitavasti junaillema leikkaus- ja yksityistämispolitiikka sai valtuutetun enemmistön tuen.

Leikkauksia tehdään, koska vauraudutaan tulevaan velanottoon. Käyttötalouteen on tehtävä tilaa tuleville lainan lyhennyksille. Velkaa taas otetaan, koska tietty puoluekolmikko haluaa toteuttaa rahaa nieleviä suuria rakennushankkeita: funikulaari, Logomon silta, kauppatori, uusi konserttitalo, ratapihan areena- ja elämyskeskus,

Itäharjun kansirakenne, raitiotie.

Yhteensä ”vetovoimainvestointien” hinta nousee satoihin miljooniin euroihin. Tavallinen turkulainen ei näistä hankkeista hyödy arjessaan juuri lainkaan. Oikeastaan käy päinvastoin, sillä rahat näihin kaivetaan palveluista leikkaamalla ja palveluita yksityistämällä.

Leikkauslistalla törkeimmästä päästä on vanhustenhuollon 15 miljoonan säästöt, kun tarvittaisiin 15 miljoonaa lisää. Samaa sarjaa on lasten varhaiskasvatuksen yksityistämistavoitteen nosto 40 prosenttiin. Vielä kymmenen vuotta sitten yksityisen varhaiskasvatuksen osuus oli alle 20 prosenttia kaikista varhaiskasvatuspalveluista. Kaupunginsairaalan vuodepaikkoja on vähennetty radikaalisti ja kesäksi vähennetään lisää, kaikkiaan reilusta 300 paikasta vähennys on sata paikkaa. Opetukseen kohdistettiin tämän vuoden budjetissa viiden miljoonan leikkaus. Kaiken huipuksi kaupungin talous oli lopulta viime vuonna yli 10 miljoonaa ylijäämäinen, mutta ylijäämä päätettiin siirtää taseeseen investointien rahoittamiseksi – ei suinkaan palveluihin.

Pormestarisopimuksessa sovitaan seuraava kupruaalto

Entinen kaupunginjohtaja Aleks Randell (kok.) on nykytoimessaan Rakennusteollisuuden toimitus-

johtajana varmasti tyytyväinen. Homma sujuu, kuten ”pojat” ovat jo vuosia sitten suunnitelleet. Turun sairaalakiinteistökin saatiin myytyä ja ruotsalaissijoittaja Hemsö ostettua sillä kaupalla mukaan Itäharjun kehittämiseen. Kauppa oli sijoittajalle hyvä, sillä se sai arvokkaiden kiinteistöjen ja tonttien lisäksi niille myös varman vuokranmaksajan eli Turun kaupungin. Kaupunki maksaa nyt saamansa myyntihinnan takaisin Hemsölle vuokrissa korkojen kera. Näin kokoomus, vihreät ja sdp ovat myyneet myös yhteistä omaisuutta, jotta suurinvestoinnit toteutuisivat.

Jos valtuuston hyväksymällä leikkauslistalla sitoutettiin puoluekenttää tulevien rakennushankkeiden vaatimaan talouskuriin, sama sitouttava tarkoitus on ollut myös päätöksellä pormestariin siirtymisestä, jota vasemmalla sitäkin vastustimme. Pormestarisopimuksen pohjustaminen ja rahakkaiden kokoai-kaisten poliittisten luottamustehtävien jakaminen on kulisissa käynnissä. Nyt valittava valtuusto tulee tekemään päätöksiä niistä suurhankkeista, joihin varautumiseksi leikkaukset käynnistettiin. Seuraava kupruaalto on nousemassa pormestarien Turussa.

Hyötyjinä kokoomuksen taustaryhmät

Kokoomus on Turussa onnistunut tavoitteissaan kasata enem-

män niille, joilla jo paljon on. Asuntojen vuokrat ovat olleet kovassa kasvussa. Ne seuraavat asuntojen hintojen nousua. Se taas on seurausta todella tiiviistä, viheralueita nakertavasta yksityisestä asuntorakentamisesta. Kaavoituksella on jo pitkään ohjattu ”täydennysrakentamaan” keskustaa ja sen reuna-alueita. Kaupunkirakenteen tiivistämisestä on tullut ekologinen perustelu silkalle kiinteistöjen arvon nostatukselle. Näin kokoomuksen politiikka on saatu maistumaan mainiosti myös vihreille.

Tästä politiikasta hyötyvät rakennusliikkeet, yksityiset varhaiskasvatus- ja sotepalveluyritykset sekä ne hyvin toimeentulevat turkulaiset, jotka voivat kompensoida palveluiden heikkenemisen ns. ”omasta pussista”. Heille julkiset palvelut eivät ole arkinen välttämättömyys, vaan valintakysymys.

Suurhankkeet haudattava

Vasemmistoliitto ajaa toisenlaista politiikkaa. Me haluamme estää rakennuskuprut. Suurhankkeet saavat jäädä. Rahat tarvitaan arjen kannalta tärkeiden palveluiden vaatimiin tiloihin ja itse palveluihin, jotta niiden laatu voidaan taata. Henkilöstön hyvinvointi on hyvien palveluiden edellytys. Niinpä aivan olennaista on puolustaa kaupungin työntekijöiden oikeuksia.

JOUNI KURU

Kulttuurikaupunki Turussa tarvitaan kulttuuritekoja

Eurooppalainen kulttuurikaupunki. Turun kaupungin slogan lupaa paljon, mutta todellisuudessa matkaa aidoksi kulttuurikaupungiksi on vielä jäljellä.

Sara Koiranen

KORONAKRIISI on osoittanut kiipeästi, kuinka vähän Suomessa ymmärretään ja kunnioitetaan kulttuuri-, taide- ja tapahtuma-aloja. Tukipakettien saamisessa on kestänyt kohtuuttoman kauan, ja on edelleen epäselvää, millaisin ehdoin yleisötilaisuuksia saa järjestää kesällä.

Kulttuuri- ja taidealat ovat tulevaisuuden kasvualoja

Arviolta kulttuuritoimiala tuottaa noin 3 % Suomen BKT:sta. Kulttuuriala on siis suurempi kuin elektroniikka- tai metsäteollisuus, jopa suurempi kuin majoitus- ja ravintola-ala. Esimerkiksi Turun kulttuuripääkaupunkivuosi 2011 oli menestys taloudellisilla mittareilla. Vuoteen investoitiin 55,5 miljoonaa euroa pääosin julkista rahaa, ja vuosi tuotti Varsinais-Suomeen 260 miljoonaa euroa.

Eikä kulttuurialan vaikutavuutta kaikissa ulottuvuuksissaan voi mitata rahassa: se ylläpitää sivistystä, opettaa empatiaa ja kasvattaa hyvinvointia monin tavoin ja monin eri keinoin.

Turun on aika osoittaa olevansa sanojensa mittainen kulttuurikaupunki

Tulevaisuuden Turussa meidän on investoitava lisää kulttuuriin

ja taiteeseen. Sen ansaitsevat niin taiteen ammattiyhteisöt kuin taiteen harrastamisen mahdollistavat yhteisöt. Monipuolinen kulttuurikenttä on kaupunkilaisen etu.

Tilakysymys tulee olemaan akuutein kulttuuripoliittinen aihe ensi valtuustokaudella. Tähän kytkeytyvät Barkerin toimijoiden sekä Turun ylioppilasteatterin ja Teatteri Mundon akuutti tilakriisi. Taiteen tekijöiden toive on saada Turkuun taiteen toimijoiden yhteinen tila. "Taiteen talon" voisi perustaa esimerkiksi tyhjillään olevaan Rettigin tupakkatehtaaseen. Esimerkiksi Tampereella, Oulussa ja Helsingissä vastaavia tiloja on ollut jo pitkään.

Turun kaupungin on otettava aktiivinen rooli tilakriisin ratkaisijana

Kaupungin on selvitettävä yhteistyössä kulttuurialan toimijoiden kanssa vaihtoehtoja tulevaisuuden turvaamiseen. Taiteen tilakysymys ei saa jäädä vain uuden konserttitalon sijainnin ympärille, kun samanaikaisesti useampi vapaan kentän toimija on jäämässä kodittomiksi.

On aika rakentaa Turusta sanojensa mittainen kulttuurikaupunki.

Koronan jälkipyykkiä pestävä pitkään ja hartaasti

Korona-aika on ollut monelle ihmisryhmälle kuin vuoden mittainen joulu. Joulu sen huonossa mielessä.

Pia Jalkanen

JOULUISIN VANHUKSIA ja monia muita yksin asuvia vaivaa yksinäisyys. Jouluisin on vaikea päästä turvaan kodin kriisiytyviä tilanteita, ja pula turvakoti-paikoista on vuosi vuodelta ollut vaikeampi. Jouluisin ei myöskään löydy paikkoja mielenterveyden hoidossa, ja nyt koronakevään aikana nuorten kerrottiin joutuneen nukkumaan käytävillä psykiatrian osastoilla.

Perheissä ja kotona ei voida hyvin.

Rankalla kädellä korona on kohdellut myös toimeentulonsa kanssa kamppailevia. Monen työnteko on estetty pakkotoimin, ja Turussa työttömyys on noussut jo yli neljäntoista prosentin.

Koronan aikana taidetta tehtiin pandemian kurimuksesta, mutta lähinnä hyvinvoivien toimesta. He, joilla tulot ovat pudonneet nolnaan, eivät ole kyenneet työskentelemään. Taide tarvitsee syntyäkseen vapaan mielen ja tyhjää tilaa aivoissa. Ilman tuloja taiteilijan mielen täyttää ahdinko eikä hän ei näe huomista. Työskentely korona-

vuoden aikana on ollut yksinkertaisesti mahdotonta.

Nyt pandemian jälkeen Turulla on oiva mahdollisuus todistaa olevansa todellinen kulttuuripääkaupunki, joka huolehtii kulttuurisesta pääomastaan. Taiteilijoiden ja muiden tapahtuma-alojen työläisten toimintaedellytyksiin on lisättävä runsaasti varoja, jotta koronan jälkeinen tyhjiö ei jää elämään. Taide tuo tuloja ja hyvinvointia kaupunkiimme, ja siihen on satsattava muutoinkin kuin pienillä avustuksilla.

Taiteen avulla voidaan myös yhdessä korjata koronan aiheuttamia henkisiä haavoja. Sen avulla kodeissaan ahdinkoon joutuneet lapset ja nuoret voivat turvallisesti käsitellä kokemuksiaan. Saavuttaa yhteyttä toisiinsa, kommunikoida keskenään tunteista, joille ei vielä löydy sanoja.

Pandemian jälkeisessä maailmassa taide on se peili, johon katsomalla voimme selvittää tarpeelliset korjaavat yhteiskunnalliset toimet. Mutta toimiakseen taiteen peili tarvitsee varoja, arvoisensa tilat. Sen arvostuksen palauttamisen.

PIA JALKANEN

Vanhustenhoitoa ei kehitetä leikkauksilla

Elina Sandelin

Turun kaupunginvaltuutettu
vs. varhaiskasvatuksen erityisopettaja, FM

HYVÄSSÄ YHTEISKUNNASSA peruspalvelut toimivat. Kun vanhemme tai sairastumme, hoitoa ja käytännön apua saa kotiin matalalla kynnyksellä, ja kun tilanne sitä edellyttää, oikeus ympärivuorokautiseen hoivakotipaikkaan on itsestäänselvyys. Palveluiden saanti ei saa olla kiinni ihmisen tuloista, varallisuudesta tai sosiaalisesta asemasta.

Vanhustenhuollon tilan tarkasteleminen herättää kysymyksen siitä, miten hyvä yhteiskuntamme todella on.

Keväällä 2019 valtakunnallisen kohun keskellä olivat yksityiset hoivajätit, joiden toiminnasta valvontaviranomaiset olivat havainneet merkittäviä puutteita; työvuorolistoihin merkittyjä ”haamuhoitajia”, laajamittaista aliravitsemusta ja esimerkiksi puutteita lääkehoidossa, hygieniassa ja ulkoilu- ja viriketoiminnassa.

Hoivajättien härskin toiminnan suitsemiseksi ei riitä pelkkä valvonta, tarvitaan selkeät säännöt siitä, ettei voitontavoittelu ihmisten hoidon laatua näivettämällä sallita.

Äänestä - Röstä
350
Elina Sandelin

Myös kunnan tuottamissa vanhustenhuollon palveluissa puutteita

Turun tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointikertomus antaa surullisen kuvan kaupungin kotihoitoon tilasta. Asiakkaat ovat entistä enemmän monisairaita ja hoitotyö yhä vaativampaa. Liian suuret asiakasmäärät ja työntekijöiden kiire vaikeutta-

vat muun muassa ravitsemuksen tilan seurantaa ja hallintaa.

Työntekijöiden palkkataso on Turussa naapurikuntiin nähden selkeästi heikompi ja kotihoito kärsii laajamittaisista rekrytointivaikeuksista. Hoitajapula heijastuu hoitajien jaksamiseen ja hoidon laatuun. Vasemmistoliitto onkin valtuustossa vaatinut hoitajien palkkojen nostamista naapurikuntia vastaavalle tasolle.

Vanhustenhuollon heikon tilan ydinsyy on palveluiden vuosia kestänyt krooninen alibudjetointi, sekä huolenpitoon ja hoivaan keskittyvän hoitotyön arvostuksen puute. Ilmiöllä on myös moniulotteisia sukupuolten tasa-arvoon liittyviä ulottuvuuksia, jotka liittyvät naisvaltaiseen hoitoalaan, naisten laajalti tekemään vapaaehtoisen hoivatyöhön sekä iäkkäimpien ihmisten sukupuolirakenteeseen.

Vanhustenhuollon leikkauksia on vuosien mittaan legitimoitu puheilla rakenneuudistuksista ja kevyempiin palveluihin panostamisesta. Vuonna 2019 valtuusto päätti sopeutusohjelmassa 15 miljoonan leikkauksista vanhustalpalveluihin. Vain Vasemmistoliitto äänesti vastaan.

Vanhustenhuollon kehittämistä on ohjattava ihmisten todellisilla tarpeilla ei julkisten menojen sopeuttamisella. Tulevan valtuuston yksi tärkeimmistä tehtävistä on osoittaa vanhustenhuollolle resurssit, joilla ratkaistaan krooninen hoitajapula ja muut epäkohdat palveluissa.

Sydän sykkii ikääntyneille

Jaakko Lindfors

Turun kaupunginhallituksen jäsen
Turun opettajien ammattiyhdistyksen puheenjohtaja
Yliopisto-opettaja, lukion opettaja, väitöskirjatutkija, FM, MuM

Äänestä - Röstä
315
Jaakko Lindfors

Ihmisarvoinen hoiva ikäihmisille on mahdollista silloin, kun koko yhteisö voi hyvin. On syytä käydä läpi kolme esimerkkiä siitä, miten meidän kannattaisi rakentaa parempaa Turkua kaikille ikäihmisille.

1 HOITAJIA PALKATAAN RIITTÄVÄSTI, JA HEIDÄN TYÖSKENTELYOLOSUHTEISTAAN TEHDÄÄN INHIMILLISET. Pyysin alkuvuonna kaupunginhallitukselle selvityksen Turun vanhustalpalvelujen työntekijöiden palkkatasosta. Selvityksestä ilmeni, että palkkaus laahaa laajalti 100-200 euroa kuukaudessa naapurikuntia jäljessä. Esitin tietojen perusteella kaupunginhallituksessa 10.5., että kaikkien palkkakuopassa olevien kaupungin työntekijäryhmien palkkoja korotetaan kohti suomalaisten kuntien keskiarvoa. Samalla esitin myös, että koko Turun henkilöstölle annetaan 500 euron bonus erittäin hyvästä työsuorituksesta vaativana korona-aikana, kuten Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri teki. Näiden esitysten takana oli puolueista ainoastaan Vasemmistoliitto. Työsarkaa enemmistön saamiseksi näiden ajatusten taakse siis riittää.

2 LAADUKKAITA JA YHTEISÖLLISIÄ HOIVAVAIKKEITA ANNETAAN TARJOLLE RIITTÄVÄSTI. Esimerkiksi tehostetussa palveluasumisessa Turun jono on ollut liian pitkä aivan liian pitkään. Tarvitsemme Turkuun kokonaan uuden, kunnallisen palveluasumisen yksikön. Vasemmistoliitto esittää uutta kotia työnimellä ”Portsakoti kakkonen”.

Nykyiset ikäihmiset ovat rakentaneet meille kaikille sen hyvinvointivaltion, jonka hedelmistä saamme joka päivä nauttia. Nyt on meidän muiden vuoro turvata ihan jokaiselle ihmisarvoinen ikääntyminen.

3 RUUASTA TEHDÄÄN HYVÄÄ JA MONI-PUOLISTA, JA SITÄ TARJOTAAN RIITTÄVÄSTI. Maaliskuussa Turku vaihtoi kilpailutuksessa kotiteriapalvelun toimittajan, minkä myötä tuoresalaatti jätettiin pois palvelua vastaanottavien ihmisten lautasilta. Kotiteriapalvelua käyttävät ikäihmiset, vammat ja pitkäaikaissairaat. Edellytin maaliskuussa Turun konsernijaoston kokouksessa, että Turku muuttaa kilpailutuksiensa kriteerejä niin, että laadullisia tekijöitä, kuten ruuan monipuolisuutta, korostetaan, eikä tuijoteta vain hintaa. Muut puolueet ja virkakunta ottivat palautteen vastaan. Seuraavaksi haemme poliittista enemmistöä sen taakse, että asiaan saadaan muutos.

Minne matka, Suomen Turku

Mirja Hovirinta

KIIDÄMMEKÖ TURUSSA raitsikalla kohti tuntematonta tulevaisuutta, seisommeko Logomon sillalla tunnin junaa odottamassa, vai matkaammeko funikulaarin epävarmassa kyydissä jonnekin tai sitten ei minnekään.

Jokaiselle turkulaiselle pitäisi tulevalle matkalla rakentaa sopivan asuttava Turku, Turku joka houkuttelee vielä muitakin, matkustavaisia, opiskelijoita, muutajia.

Mitä tällä entisellä Suomen pääkaupungilla on asukkailleen ja tulijoille tarjottavana. Ainakin Aurajoki ja sen rannat. Jokilaitvat, föri, vesibussit, reitti Halistenkoskelta Turun linnalle. Siinä sykkii Turun sydän. Tulevaisuudessa vielä klassisen musiikin tahdissa.

Mutta täyteen rakennettu aurajokiranta ei riitä.

Elämisenä aikana turkulainen tarvitsee neuvolan, päiväkodin, koulun, opiskelupaikan, asunnon, työpaikan, terveydenhuoltoa, joskus sairaalaakin, ja lopuksi ihmistä kunnioittavaa vanhustenhoitoa. Eikä tässä vielä kaikki. Tarvitaan teitä, joukkoliikennettä, parkkipaikkoja, puhdasta vettä, sähköä, lämpöä, jätehuoltoa. Asioita, joita pidetään itsestään selvyyksinä, joskus jopa yhtä arvoisina.

Vauhdin huumassa saattaa se pieni ihminen unohtua. Kaikki eivät osaa, eivät osaa eivätkä jaksaa elämää, hetkellisesti tai pysyvästi. Ei ole olemassa muuta kuntaa tai toista kaupungiosaa, jonne elämän syrjimät voidaan lähettää. Turun oman turvaverkon pitää löytää muutakin kuin Wilman hakkerit.

Ihminen ei elä pelkästään leivästä, vaan haluaa myös sirkushuveja.

Turku on lukemattomien teattereiden tyyssija. Olisi aika nostaa kulttuuri kaupunkimme vetovoimatekijäksi, ammattilaisten ja harrastajien yhteistyöllä. Ja miten olisi museomaratoni tai patsasbongaus. Tässä kuitenkin elellään melkoisen vanhassa kaupungissa.

Historia tarjoaa turulle vanhan selkärangan. Ihan vielä ei ole oma ajatus raitsikan kiskoille kääntynyt. Vaikka tunnustaa täytyy, että mieluusti sitä nykyisessä pääkaupungissa ja Tallinnassa raitsikalla tulee kuljettua. Ja varmaan vielä joskus Tampereellakin. Mutta että Turussa. Olisko se turkulaisen onnea lisäävä tekijä.

Varmaa on kuitenkin se, ettei Logomon ökyilta eikä harvoin kulkeva funikuulaari lisää sen paremmin pienen kuin ison turkulaisen elämisen laatua.

MIRJA HOVIRINTA

Jari Suominen
Työmies

Sosiaalinen syrjäytyminen ja kumuloituva köyhyys ovat raskas taakka monille turkulaisille. Monilla myös ongelmat jatkuvat yli sukupolvien.

Järjestöt nujertamaan Turun työttömyys

TURUN työpaikkaomavaraisuus on jo kauan ollut yli 120%. Kuitenkin turkulaisista työttöminä on aikavälillä 2016–2020 ollut jatkuvasti yli 10% työvoimasta. Maaliskuun lopussa 2021 oli Turun työttömyysaste 14,6%. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä oli 1908 henkilöä ja pitkäaikaisyöttömien 4184. Koronakriisi on pahentanut lukuja, mutta nuorisotyöttömyys on lähtenyt laskuun. Työttömyyden kuntakokeilu alkoi Turussa 1.3.2021 mutta pitkäaikaistyöttömyydestä se ei ainakaan vielä näy.

KUNTAKOKEILU tarkoittaa nuorten ja työmarkkinatuella olevien palvelujen tehostamista. Heidän työllistymisestään on kunta vas-

tuussa, kun taas ansiopäivärahalla olevat ovat edelleen työvoimamahallinnon asiakkaina.

TYÖMARKKINATUELLA olevat ovat Kelan asiakkaita, ja työttömyyden jatkuttua yli 300 päivää, joutuu kunta maksamaan Kelalle nk. kuntaosuutta 50% tuen määrästä. Yli 1000 päivää työttömyyttä nostaa tuon kuntaosuiden 70 prosenttiin. Työttömyys on siis kunnalle kallista, ja Turku onkin vuosittain joutunut maksamaan yli 20 miljoonaa euroa tätä sakkomaksua.

SOSIAALINEN syrjäytyminen ja kumuloituva köyhyys ovat raskas taakka monille turkulaisille. Monilla myös ongelmat jatkuvat yli

sukupolvien. Verokertymä alenee ja palvelut rasittuvat työttömyyden pitkittyessä. Paitsi inhimillisestä, myös taloudellisesta näkökulmasta työttömyysongelman kuittaaminen rahalla on järjetöntä. On toivottavaa, että työttömyysongelmiin vihdoin puututaan aidosti ja vaikuttavasti.

ESITÄNKIN, että Turun kaupunki budjetoit 20 Me, eli noin kuntaosuuden verran työllistämiseen.

TAMPEREELLA on nuoria palkattu ympäristöagenteiksi. He huolehtivat kaupungin siisteydestä, opastavat asukkaita ja kartoittavat ongelmakohtia. Kuuluisat kaksi karpästä on siis yhdistetty.

Turussa Aarne Kärpänen on ollut lomalla jo vuosia, mutta valtuuston ei pitäisi sitä olla. On paljon mahdollisuuksia järkevään työn teettämiseen.

ASIAANTUNTIJAJÄRJESTÖT auttavat kuntaa mielellään ja ovat valmiita lisäämään panostustaan työllisyyteen ja hyvinvointiin. Kaupunki ja järjestöt voisivat perustaa osuuskuntia, joissa yrittäjäasennetta ja työkulttuuria opittaisiin. Tuo ehdottamani 20 miljoonaa tulisi siis käyttää järjestöjen kautta.

Lähteenä käytetty Turun kaupungin työttömyyskatsausta.

Koti, uskonto ja isänmaa

Juho Pylvänäinen

Aliupseeri (evp.), valtiotieteiden ylioppilas

VAALEISTA TOISEEN vaalikoneissa esiintyy väittämä ”koti, uskonto ja isänmaa muodostavat hyvän arvopohjan politiikalle”. Väittämällä tehdään eroa eritoten arvokonservatiivien ja -liberaalien välillä. Koti ymmärretään tässä perheeksi, uskonto kristillisyydeksi ja isänmaa kytkeytyy itsenäisyyteen.

Perhe mielletään yhteiskunnassa perusyksiköksi. Perhe hoivaa ja luo turvaa ihmisen kasvulle vauvasta alkaen. Vaalikoneiden koti ymmärretään heteroseksuaalisena ja binäärisenä ydinperheenä. Työnjako ydinperheissä on edelleen vahvasti sukupuolittunut. Nainen hoivaa lapsia ja siivoaa, mies käy töissä tienaamassa. Yhteiskunnallisena normina tämä jako tuottaa ja ylläpitää sukupuolittuneita rakenteita.

Politiikassa koti ja perhe on syytä käsittää laajemmassa ja muuttuvassa merkityksessä. Perhekäsitys on kuitenkin muuttunut ja muuttuu edelleen. Perheiden moninaisuus on huomioitava kunnissa ja myös perinteisiä ydinperheitä on kannustettava esimerkiksi tasaisempaan perhevapaiden käyttöön.

Uskonto tarkoittaa nimenomaan kristinuskoa ja siihen liittyviä perinteitä, vaikka se voisi

VILMA SEPPÄLÄ

” Isänmaan merkitys vaihtelee poliittisella kentällä laajasti. Itselleni se merkitsee hyvinvointivaltiota, joka pitää huolen ihmisistä ja muusta luonnosta

toki viitata uskonnonvapautteen ja jokaisen ihmisen oikeuteen uskoa mihin haluaa tai olla uskonnottomia mihinkään. Kristinuskon varjolla on vastustettu abortteja, naispappeutta, homojen oikeutta rakastaa. Vaalikoneiden uskonto liitetään juuri näihin asioihin eikä esimerkiksi lähimmäisenrakkauteen. Lähimmäisenrakkaus ja armollisuus muodostavat hyvän arvopohjan poliittiselle päätöksenteolle, kun taas aiemmin mainitut ovat ihmisoikeuksia ja rakkautta rajoittavia tekijöitä.

Isänmaan merkitys vaihte-

lee poliittisella kentällä laajasti. Itselleni se merkitsee hyvinvointivaltiota, joka pitää huolen ihmisistä ja muusta luonnosta. Hyvinvointivaltio tuottaa laadukasta varhaiskasvatusta ja koulutusta, toimivia sote-palveluita ja luo edellytyksiä monipuoliselle kulttuurille. Isänmaa tarkoittaa myös Suomen luontoa, jota on kuvattu myös Maamme-laulussa ja Suvivirressä. Vaalikoneiden isänmaa sen sijaan on valkoinen, suomenkielinen ja oikeistolainen, jonka pohjalta tehty politiikka on rasistista ja syrjäyttä-

vää ja myös ne myyttiset metsät voidaan hakata ja tilalle pystytetään puupeltoja.

Kodin, uskonnon ja isänmaan merkitykset ovat jumittuneet menneille vuosikymmenille ja jääneet jälkeen yhteiskunnan kehityksestä. Turku tarvitsee lähimmäisenrakkautta ja politiikkaa, joka tehdään ihmisten ja muun luonnon hyvinvointi edellä. Turkulaiset ovat perhemuodoiltaan, uskonnoiltaan, ihonväriältään ja kieleltään kirjava joukko ihmisiä, ja kaikki on otettava mukaan.

Branko Lampi

Vår politiska kultur

MÅNGA FRAMHÄVER vikten av att rösta när de talar om politiskt engagemang men jag tror att politisk medvetenhet är minst lika viktigt som att rösta. Politik är inget som existerar utanför vardagen, utan det är snarare något som existerar i alla sammanhang. Kommunalpolitik är särskilt viktigt i förhållande till människors vardag eftersom det angår frågor som påverkar den lokala miljön som de lever i. Ändå har kommunalval ett relativt lågt valdeltagande i jämförelse med riksdagsval eller presidentval.

JAG SKULLE SÄGA att fenomenet med det låga valdeltagandet är

kopplat till ett större problem som angår en problematisk politisk kultur. Problemet har dock inte enbart att göra med hur människor i överlag talar om politik, och hur politik framstår i media. Det har även att göra med hur kandidater talar om politik, och hur de marknadsför sig själva. Vad de säger är att rösta på mig så löser jag det ena eller det andra problemet.

POLITIK FUNKAR dock inte på så sätt och det är aldrig en enda person, eller ett enda parti för den delen, som kommer att lösa alla problem. Många säger att politik är en lagsport men jag tror också

att den utsagan är delvis problematisk. Politik är och borde alltid vara en samhällelig dialog, ett samarbete, för att skapa en bättre miljö för alla individer.

VAD SOM LÖSER PROBLEM är i slutändan politisk medvetenhet och engagemang, och det vill inte säga att alla borde vara politiker. Det vill dock säga att det är problematiskt att fixera på individer i valtid. Naturligtvis är det inte fel att exempelvis rösta på en vän men det är viktigare för alla att läsa, lyssna eller tala om den politik som alltid är närvarande i deras vardag.

KOMMUNALVAL KAN säkerligen vara överväldigande för många väljare på grund av det höga antalet kandidater som alla tävlar om synlighet och uppmärksamhet. Det kan verka självklart men jag tror att det ofta blir bortglömt att det är viktigare för väljare att aktivt överväga vilket parti de vill rösta på, och för kandidater att framhäva vad partierna faktiskt gör i fullmäktige. Ifall du själv är en kandidat: fokusera inte alltför mycket på varför väljare borde rösta på dig. Fokusera snarare på att engagera människor och skapa en bättre politisk kultur.

Martti Ervasti

Kovat otteet

TEKNOLOGIATEOLLISUUS irtisanoutui työehtosopimusten neuvottelusta ja perusti uuden yhdistyksen, Teknologiateollisuuden työnantajat ry:n. Omien sanojensa mukaan työnantajaliiton ei ole tarkoitus heikentää kenenkään työehtoja tai vaikuttaa työehtosopimusten yleissitovuuteen.

LYHYELLÄ TÄHTÄIMELLÄ näin voi-kin olla ja osa työnantajista jopa saattaa uskoa oman yhdistyksen valheisiin. Työnantajayhdistys pelaa kuitenkin pitkää peliä, jonka nimenomaisena tarkoituksena on romuttaa yleissitovuus, lakkauttaa työntekijäyhdistykset ja aloittaa sanelupolitiikka työpaikoilla.

SE, MITÄ YKSITTÄISET työnantajat eivät varmastikaan ymmärrä, on yleissitovuuden purkautumisen laajat vaikutukset. Kaikki, mistä on sovittu TES:ssä, raukeaa.

Minimipalkat, erilaiset lisät, arkipyhäkorvaukset, sairausajan palkka, työajan tasaamisvapaat, vanhempainvapaan ajan palkka, luottamusmiesjärjestelmä ja niin edelleen. Työnantajapuoli on kailottanut turuilla ja toreilla paikallisen sopimisen laajentamisesta. Tällä tavalla sitä sopimista saa ihan varmasti niin, ettei vuodessa päivät riitä. Onko jokaisen nyrkkipajan isäntä varmasti valmis tähän ruljanssiin?

JA TÄMÄN TEMPUN vaikutukset eivät rajoitu ainoastaan työpai-koille, vaan ne heijastuvat jokaisen palkansaajan kotiin. Tulotaso alenee välittömästi, kun esimerkiksi vuorolisiä ei enää tarvitsekaan maksaa. Minimipalkka on lain mukaan "... tavanomainen ja kohtuullinen palkka." (Työsopimuslaki, 2.luku, 10§) Minkä luulet oman palkkasi ole-

van, kun sitä kysytään jatkossa vain työnantajalta? Varmaa vastausta ei tiedä kukaan, mutta sen voi luvata, että se on vähemmän kuin mitä sinulle nyt maksetaan!

JATKOSSA MYÖS vanhempainvapaan ajalta maksettava palkka poistuu. Vapaata on edelleen annettava, mutta korvausta et siitä saa muualta kuin Kelasta. Uskotko Kelan korvauksen riittävän elämiseen? (Työsopimuslaki, 4. luku, 8§). Sairaalan lapsen hoitamiseksi on annettava vapaata, mutta palkkaa ei tästäkään tarvitse maksaa. Lisäksi tämä "vapaan" saamisoikeus päättyy, kun lapsi täyttää kolme. Nämä muutokset eivät ole ainoita, joita yleissitovuuden päättyminen aiheuttaa, mutta ne ovat mielestäni sieltä merkittävimmästä päästä ja tulevat vaikeuttamaan palkansaajien arkea huomattavasti.

NYT KUN on piruja maalailtu seinille, on hyvä hetki esittää kysymys, mitä tälle asialle enää sitten voi? Kukaan meistä ei yksittäisenä henkilönä voikaan ja juuri tällaisen tilanteen työnantajat haluavat luoda. Tässä asetelmassa ei ole kysymys sopimisesta, vaan työnantajan sanelusta. Ainoastaan järjestäytymällä liittoon voivat työntekijät vaikuttaa omaan tilanteeseensa. Meidän ei tarvitse taistella yksin, sillä olemme kaikki samassa veneessä, jota työnantajat yrittävät keikuttaa. Vain yhteistyöllä ja järjestäytymällä voimme vaikuttaa tilanteeseen, ennen kuin on liian myöhäistä. Työnantajan päätös luopua sopimisesta ei ole lopullinen. He ovat tervetulleita sopimuspyötyään, mutta vain siinä tapauksessa, että pöydän ääressä oikeasti halutaan sopia asioista tasavertaisina osapuolina.

Liisa Norontaus

Yhteistyöllä uuteen päivään

GLOBAALIT ONGELMAT kuten ilmastomuutos, biodiversiteettikato ja pandemiat vaativat yhä vahvempaa kansainvälistä yhteistyötä ja ratkaisuja, etenkin politiikassa. Miten yhteistyöhön ja kompromisseihin suhtaudutaan, vaikuttaa paitsi kriiseistä selviytymiseen, myös siihen, mikä on puoluepolitiikan ja edustuksellisen demokratian uskottavuus tulevaisuudessa.

SUOMESSA on monipuoluejärjestelmä ja koalitiollahitusten perinne. Täällä on vaikeaa, ainakaan nykypäivänä, kuvitella tilanne, jossa yksi puolue sanelisi politiikan reunaehdot. COVID-19-pandemia on vaikuttanut vahvasti myös Suomessa siihen, miten politiikkaa tehdään. Tilanne on pakottanut puolueet entistä laajempaan yhteistyöhön ja kompromisseihin. Tästä on ymmärrettävästi seurannut myös kipuilua, mikä voitiin havaita mm. kehysriihen liittyneessä kriisissä.

MUTTA koronasta on saattanut seurata, yhteistyön ohella, jotain hyvääkin. Maailmalla on jo jonkin aikaan ollut merkkejä siitä, että uusliberaalin talousajattelun hegemonia olisi murtumassa. Nämä ovat tietysti pitkän aikavälin kehityssuuntia, eikä ole lainkaan sanottua, että tämä sataisi lopulta millään tavalla vasemmistopuolueiden laariin.

Maailmalla on jo jonkin aikaan ollut merkkejä siitä, että uusliberaalin talousajattelun hegemonia olisi murtumassa.

SILTI huoli terveydestä ja kuvaton monen maan kaaokseen ajautuneesta terveysjärjestelmästä, voivat vaikuttaa positiivisesti esimerkiksi hyvinvointivaltion ja julkisten palvelujen arvostukseen. Kriisin jälkiseurauksena voi olla hyvinvointivaltion ja toimivan tulotasausjärjestelmän arvostamisen renessanssi. Tätä kannattaisi Vasemmistoliiton hyödyntää politiikassaan entistä vahvemmin.

PUOLUE ei kuitenkaan voi kasvaa, mikäli se määrittelee itse itsensä

marginaaliin. Koalitiokelpoisuus ja kyky kompromisseihin korostuvat. Erityisesti näin on kuntatasolla, jossa ei ole varsinaista oppositiota eikä näin ollen erityistä tilaa oppositiopolitiikalle. Kunnissa tulisi toimia kuntalaisten edun mukaisesti. Se, miten tämä etu määritellään ja miten parhaaseen lopputulokseen päästään on tietysti pitkälti arvo- ja mielipidekysymys.

HYVÄÄ LOPPUTULOSTA ei taatusti synny sillä, että kaikki puolueet ja toimialat tuijottavat napojaan omissa poteroissaan, toisiaan syytellen vailla aitoa dialogia. Kynnyskysymyksiä tulee toisinaan vastaan ja ne on hyvä itselleen määritellä. Demokratiassa yhteisiä asioita tulisi kuitenkin käsitellä ja ratkaista avoimesti neuvotellen, ydinarvoista luopumatta - yhteistyössä.

Turun kaupunginvaltuuston jättävät Sauli Saarinen ja Pirjo Rinne:

Valtuustotyö vaatii sitkeyttä, yhteistyökykyä ja ennakkoluulottomuutta

Laura Tähtilä

VASEMMISTOLIITON valtuustoryhmässä jää kahdet tukevatekoiset saappaat täytettäväksi, kun pitkään kunnallispolitiikassa toimineet Sauli Saarinen ja Pirjo Rinne päättävät valtuutetun uransa kauden lopussa.

Tapaamme Pirjon ja Saulin kanssa Linnankadulla vassin ryhmähuoneessa haastattelu varten. Samassa paikassa haastattelin Pirjoa ensimmäiseen toimittamaani Uusi päivä -lehteen syksyllä 2016. Tuolloin aiheena oli kaupungin budjetiväännöt, tämän viimeisen Uuden päivän päätoimittajana tekemäni haastattelun keskustelunaiheet ovat rennommat. Muistellaan menneitä.

Sauli Saarinen valittiin Turun kaupunginvaltuustoon ensimmäisen kerran vuonna 1981. Neljäkymmenen vuoden aikana hän on toiminut mm. kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajana yli kaksikymmentä vuotta. 24 vuotta hän oli vasemmistoryhmän puheenjohtaja. Telakalla työuransa tehnyt, jo eläkkeelle siirtynyt mies kertoo jättävänsä kunnallispolitiikan hyvillä mielin.

Pirjo taas myöntää, että häntä hieman harmittaa, ettei hän pääse mukaan tekemään uutta pormestarisopimusta.

LAURA TÄHTILÄ

- Se on suuri muutos. Nyt on mahdollista uudistaa Turun poliittista kulttuuria, mutta tuleeko muutosta, jää nähtäväksi, Sauli pohdiskelee.

Pirjo ja Sauli molemmat kokevat, että heidän valtuustouransa aikana turkulainen politiikanteko on muuttunut.

- Sopimuskulttuuri ei ole enää sitä, että suuret vain sopivat keskenään, vaan meikäläistenkin on mahdollista vaikuttaa sopimus-

ten sisältöön. Tilaisuuksiin pitää tarttua hanakasti! kannustaa Pirjo Rinne.

Hän on ollut mukana kunnallispolitiikassa vuosituhannen alusta asti, ensin kaupunginhallituksen jäsenenä vuonna 2000 ja kaupunginvaltuutettuna vuodesta 2005. Pirjo kertoo, että hänelle on ollut hienoa politiikassa toimimisessa se, kuinka monenlaisia, myös erikoisia, ihmisiä on päässyt tapaamaan ja saanut

ystäväksikin.

- Tässä todella oppii, kuinka monilla tavoilla asioista voi ajatella ja miten erilaiset taustat vaikuttavat ihmisten elämässä, hän sanoo. - Erilaisten ihmisten kohtaamista jää kyllä ikävä.

Pirjo ja Sauli toivottavat Vasemmistoliiton tulevalle valtuustoryhmälle sitkeyttä, yhteistyökykyä ja -halua, sekä ennakkoluulotonta asennetta ja rohkeutta politiikan tekemiseen.

Suattasmuarin vaalitarina

Rauni Niinimäki

Meidän tuvassa puhuttiin usein politiikkaa. Aika ajoin se oli kiinaamista, kuka olisi oikeassa. Keskusteluissa vilisivät nimet Sukselainen, Tanner, Takki, Paasikivi, Korsimo, Kuusinen, Kekkonen. Ratkaisematta se mielestäni jäi.

MINULLE SYNTYI käsitys, että äiti ja isä äänestivät eri puolueita. Äiti äänesti sosiaalidemokraatteja ja myöhemmin ymmärsin, että isä kannatti kansandemokraatteja.

KOTIIN TULLEISTA lehdistä olisi voinut päätellä, että meillä äänestettäisiin Maalaisliittoa. Isälle tulivat Maaseudun tulevaisuus ja

Pellervo. Hän sanoi, että ne ovat ammattilehtiä pienviljelijälle. Äitille tuli Uusi Nainen -lehti, joka oli Suomen Naisten Demokraattisen Liiton julkaisema. Isä oli tilannut sen äitille lahjaksi. Naapuriin tuli "solisaliratti" eli Suomen Sosiaalidemokraatti.

KÄVIN ÄITIN KANSSA äänestämässä. Muistan eduskuntavaalit 1958, jolloin olin vasta kuusivuotias. Vaalit olivat heinäkuussa. Samana vuonna aloitin koulun, joten oli jännittävää päästä kouluun katsomaan millainen on koululuokka. Tilanne oli juhlallinen, sillä sain heittää esiliinan nurkkaan ja kasvotkin pestiin. Matkaa meiltä kouluun oli vain

puoli kilometriä. Olin äänessä koko matkan ajan ja äiti oli äänetön. Molempia varmaan jännitti.

EN YLTÄNYT KURKKIMAAN, mitä äiti sinne lappuun kirjoitti. Intin kovasti, että ketä äänestit. Äiti sanoi, että se on vaalisalaisuus. Sain pudottaa äänestyslappun uurnaun. Vaalivirkailija Kaiho kysyi minulta: "No ketäs äänestit? Hannua vai?" Hannu oli leikkikaverini. Vastasin topakasti, että vaalisalaisuus.

YMMÄRRÄN, että äiti ei hetiertonut, kuka oli hänen ehdokkaansa. Hän tunsu ja tiesi lapsensa. Olisin kiekaisnut sen heti ääneen siellä tilaisuudessa. Somerniemi kuului silloin Hämeen etelä-

seen vaalipiiriin. Äitin ehdokas ei päässyt silloin eduskuntaan.

MUISTAN, että seuraavat vaalit olivat vuoden 1962 kunnallisvaalit. Olin jo koulussa ja vaalit olivat kaksipäiväiset eli sunnuntaina ja maanantaina. Maanantai oli sitten vapaapäivä koulusta. SKDL oli vaalivoittaja silloin.

ÄITI ÄÄNESTI AINA miestä, ihmettelin sitä. Hän sanoi, ettei sopivaa naisehdokasta löytynyt. Hän kertoi äänestävänsä kyläläistä ja tuttua tai muuten taitavaa ehdokasta. Kerroin hänelle, että minä äänestäisin aina naista ja että tilaan Vapaan Sanan. Äiti tuhahti ja jatkoi askareitaan.